

[Ole Espersen]

handlet i strid med ministeransvarlighedslovens krav om sandfærdige og udtømmende oplysninger.

Når vi imidlertid begrænser os til at udtrykke vores alvorligste misbilligelse af disse forhold og efter indgående overvejelser sammen med de foreslåede anklagere undlader at rejse tiltale herfor, skyldes det følgende omstændigheder:

Den forhenværende ministers optræden over for Folketingets Ombudsmand og hans urigtige oplysninger var et led i forsøgene på at dække over og i bestræbelserne på at kunne fortsætte den igangværende efter vores mening ulovlige administration af udlændingeloven.

Vi og flertallet anser dette for at være en graverende omstændighed bl.a. set i forhold til de handlinger, som blev foretaget af forhenværende statsminister Poul Schlüter og forhenværende justitsminister H. P. Clausen. Vi betragter formålet med at afgive disse oplysninger som en skærpente omstændighed.

Imidlertid kan disse forhold siges at være en nødvendig del af eller en følge af selve hovedformålet: at kunne administrere udlændingeloven på en ulovlig måde. Dette kunne ikke være sket og kunne ikke være fortsat uden disse efter vores mening retsstridige supplerende dækmanøvrer.

Vi har derfor valgt at lade tiltalen omfatte alene hovedforholdet, nemlig den ulovlige administration af udlændingeloven. Vi anser de øvrige forhold, som jeg her har nævnt, for at være sikre indicier for, at den forhenværende minister bevidst ønskede at tilsidesætte udlændingeloven. Ellers havde der jo ikke været nogen grund til at give os og Folketingets Ombudsmand urigtige oplysninger om de faktiske forhold.

Jeg skal knytte nogle bemærkninger til forhenværende justitsminister H. P. Clausens og forhenværende statsminister Poul Schlüters rolle i denne sag.

For så vidt angår den forhenværende statsminister lægger vi til grund, at han har indset, at en række af de oplysninger, han gav under førstebehandlingen den 25. april 1989 af et forslag til folketingsbeslutning, var misvisende eller for en af oplysningernes vedkommende direkte urigtig. Vi lægger til grund, at den forhenværende statsminister må have indset dette.

Sammen med flertallet må vi udtrykke vores alvorlige misbilligelse i anledning af denne manglende efterlevelse af kravene i loven om ministres ansvarlighed, kravene om sandfærdighed og udtømmende oplysninger.

Under hensyn til at disse urigtige oplysninger ikke havde samme graverende formål som oplysningerne, der blev givet af forhenværende justitsminister Erik Ninn-Hansen, finder vi imidlertid, at den omstændighed, at den forhenværende statsminister indgav sin afskedsbegæring på baggrund af konklusionerne i undersøgelsesberetningen, set i sammenhæng med den alvorlige misbilligelse fra Folketingets side er en tilstrækkelig reaktion. Vi finder således ikke fuldt tilstrækkelig anledning til også at drage den forhenværende statsminister retligt til ansvar.

For så vidt angår forhenværende justitsminister H. P. Clausen er der efter vores opfattelse tale om, at også denne forhenværende minister er ansvarlig for brud på loven om ministeransvarlighed ved i en række tilfælde at have givet urigtige, misvisende eller ikke fuldstændige oplysninger til Folketinget. Det er klart efter vores opfattelse sket ud fra et ønske om, at den igangværende undersøgelse eller det igangværende forsøg på en undersøgelse af hele hændelsesforløbet ikke skulle lykkes, altså at der ikke måtte ske yderligere afdækninger af den ulovlige administration. Det er klart efter vores mening, at dette var formålet med den tidligere justitsministers, altså hr. H. P. Clausens, forkerte oplysninger til Folketinget.

Vi må sammen med flertallet udtrykke vores misbilligelse i anledning heraf. Men vi finder, at dette set i sammenhæng med, at den forhenværende minister som direkte følge af konklusionerne i undersøgelsesberetningen trådte tilbage fra hvervet som Folketingets formand, er en tilstrækkelig reaktion. Vi finder her ikke fuldt tilstrækkelig anledning til ydermere at søge et egentligt retligt ansvar placeret.

En rigsretssag er en sjælden foreteelse, og at anlægge den er en alvorlig beslutning. Det bør kun ske, hvor Folketinget finder, at det er klart nødvendigt bl.a. i folkestyrets interesse. Socialdemokratiet er ikke i tvivl om, at den her indstillede rigsretssag er absolut påkrævet.

Vi har naturligvis lyttet til argumenterne herimod. Det siges af mange, at sagen allerede har haft meget alvorlige konsekvenser for ho-